

Juryrapport Piet Gilhuis-scriptieprijs 2021

De tweejaarlijkse VMR-milieu(recht)scriptieprijs van de Vereniging voor Milieurecht wordt dit jaar voor de achtste keer uitgereikt. Dit jaar zijn 25 scripties ingezonden. De kwaliteit van alle scripties is naar het oordeel van de jury hoog. In praktisch alle gevallen is het onderzoek goed uitgevoerd, gebaseerd op een wetenschappelijk verantwoorde aanpak en helder verwoord. Daarnaast bevatten veel scripties een originele invalshoek. De VMR dankt alle inzenders zeer hartelijk voor hun deelname. De jury heeft de scripties met veel interesse gelezen en koos een winnaar. Ook kent de jury een tweede en derde prijs toe.

WINNAAR Hoofdprijs:

De jury heeft als winnaar gekozen:

Titel: Microplastics onder de loep. Een onderzoek naar de juridische mogelijkheden voor een brongerichte regulering van microplastics uit synthetische textielproducten

Auteur: Nina de Boer

Universiteit: Universiteit Utrecht

De winnaar wint een bedrag van € 500,-, publicatie van de scriptie via de website van de VMR, en een jaar gratis lidmaatschap.

Juryrapport bij de scriptie

Beschrijving van het thema van de scriptie:

Nina de Boer onderzoekt welke juridische mogelijkheden er bestaan op Europees en nationaal niveau om de emissie van microplastics uit textiel te reguleren bij de bron. Zij bespreekt wat microplastics zijn en welke factoren invloed hebben op de emissie van microplastics uit textiel. Ze beschrijft waarom microplastics moeten worden bestreden en welke rol het voorzorgsbeginsel hierbij speelt. Vervolgens onderzoekt zij welke Europese en nationale mogelijkheden er bestaan om de emissie van microplastics uit textiel bij de bron te reguleren.

Beoordeling door de jury:

Nina de Boer behandelt in haar scriptie een groot milieuprobleem door allereerst dat probleem, de emissies van microplastics uit textiel, op bewonderenswaardige wijze te schetsen. Vervolgens vindt zij in deze problematiek aanleiding voor het stellen van relevante, adequate, juridische onderzoeksvragen om haar onderzoek te structureren. Haar scriptie is vanuit juridisch perspectief niet alleen uitdagend maar ook helder gestructureerd en helder geschreven; de scriptie eindigt uiteindelijk ook met een heldere conclusie. Nina concludeert dat een algeheel verbod op de vervaardiging van synthetische stoffen onhaalbaar is, maar op termijn wel noodzakelijk. Door het instellen van transitietijden kan de textielindustrie in staat worden gesteld om goede alternatieven te ontwikkelen voor de toepassing van synthetische polymeren. Wel kunnen nu al in EU-verband grenswaarden worden opgelegd,

o.a. via de REACH Verordening. Al met al biedt deze scriptie (hoewel die net als veel andere scripties wel aan de lange kant is) naar het oordeel van de jury exact wat men van een juridisch onderzoek met maatschappelijke relevantie verlangt. De jury achtte het door Nina verrichte onderzoek kortom indrukwekkend. Zij verdient de eerste prijs voor haar werk.

Tweede prijs

De jury kent de tweede prijs toe aan de scriptie:

Titel: **Andere mensen aan tafel - Positieve discriminatie van mensen met een lager inkomens- en opleidingsniveau in participatieprocedures inzake duurzame-energieprojecten onder de toekomstige Omgevingswet**

Auteur: Gido Metz
Universiteit: Rijksuniversiteit Groningen

De auteur wint publicatie van de scriptie via de website van de VMR, en een jaar gratis lidmaatschap.

Juryrapport bij de scriptie

Beschrijving van het thema van de scriptie:

Onder de Omgevingswet wordt de nadruk op participatie alleen maar groter. Bij die processen zijn mensen met een lager inkomens- en opleidingsniveau ondervertegenwoordigd. Dit kan leiden tot verminderde democratische legitimatie van besluitvorming en mogelijk maatschappelijke onvrede. **Gido Metz** onderzoekt in zijn scriptie of er in juridisch opzicht ruimte is voor positieve discriminatie in participatieprocessen over duurzame energieprojecten onder de Omgevingswet. Hij onderzoekt wat de minimumnormen omtrent participatie zijn en welke mogelijkheden het Verdrag van Aarhus biedt voor positieve actie. Hij betreft daarbij ook de ervaringen bij andere rechtsgebieden. Metz formuleert op basis van zijn onderzoek ook een aantal concrete aanbevelingen voor de praktijk en voor vervolgonderzoek.

Beoordeling door de jury:

De jury beloont deze scriptie met name vanwege de creatieve manier waarop een in de maatschappelijke discussie gesignaleerd probleem, namelijk de ondervertegenwoordiging van mensen met een lager inkomens- en/of opleidingsniveau in processen van participatie bij besluiten met effecten op de fysieke leefomgeving, vanuit juridisch perspectief wordt besproken. Het idee om bij andere rechtsgebieden, zoals het arbeidsrecht en het aanbestedingsrecht te rade te gaan om deze ondervertegenwoordiging, bijvoorbeeld met positieve discriminatie, te lijf te gaan, biedt relevante nieuwe perspectieven op de organisatie van participatie in de praktijk. Dit is zeker een innovatieve scriptie te noemen. Daarnaast is de scriptie prettig, goed geschreven en gestructureerd.

Gedeelde derde prijs

De jury kent de derde prijs toe aan de volgende twee scripties:

Titel: **The Eld: a solution to pollution? Analyzing the EU Environmental Liability's Directive potential to regulate incident-based marine microplastic pollution in the Wadden Sea from an ecological and transboundary ecosystem management perspective**

Auteur: Johanna Bürkert
Universiteit: Universiteit Utrecht

en

Titel: **The capacity of the Habitats Directive to regulate heath and conservation and restoration: are heathlands waining or gaining?**

Auteur: Niels Hoek
Universiteit: Tilburg University

De scripties van deze auteurs worden vermeld op de website van de VMR, en de auteurs winnen een jaar gratis lidmaatschap.

Juryrapport bij deze scripties

Beoordeling door de jury:

De gedeelde derde prijs gaat naar twee scripties die elk een EU richtlijn tegen het licht houden en elk een mogelijke tekortkoming om het milieu te beschermen bespreken. Zo betreft de scriptie van **Johanna Bürkert** de mogelijkheid van de richtlijn inzake milieuaansprakelijkheid om de vervuiling met microplastics door een scheepvaartongeluk op de Waddenzee te reguleren vanuit het perspectief ecosysteem management. De scriptie van **Niels Hoek** behandelt de mogelijkheden van de Habitatrichtlijn om de gecombineerde gevolgen van klimaatverandering en stikstofdepositie op heidegebieden te reguleren. De scripties verdienen naar het oordeel van de jury deze derde prijs vanwege de diepgang van het onderzoek dat aan beide scripties ten grondslag ligt. De scripties getuigen ervan dat beide studenten diepgaande kennis hebben verworven over de richtlijnen en daar beargumenteerd tekortkomingen kunnen aanwijzen en aanbevelingen ter verbetering kunnen doen. Het niveau waarop deze scripties de juridische vraagstellingen op wetenschappelijk verantwoorde wijze beantwoorden, is simpelweg hoog en imponerend.

PRIJSUITREIKING

De prijs zal op **4 november 2021**, tijdens de VMR Actualiteitendag 2021, worden uitgereikt door Valérie van 't Lam.

DE JURY

Harm Dotinga

Senior jurist bij Vogelbescherming Nederland

Kars de Graaf

Hoogleraar bestuursrecht en duurzaamheid, Rijksuniversiteit Groningen

Valérie van 't Lam

Advocaat bij Stibbe

Jonathan Verschuuren

Hoogleraar internationaal en Europees milieurecht, Universiteit van Tilburg

De juryleden zijn allen lid van het bestuur van de Vereniging voor Milieurecht. Bij de beoordeling zijn door de twee juryleden verbonden aan een universiteit geen scripties beoordeeld van studenten van diezelfde universiteit. In de tweede leesronde is mede daarom Harm Dotinga tot de jury toegetreden om scripties te beoordelen.

Utrecht, 4 november 2021